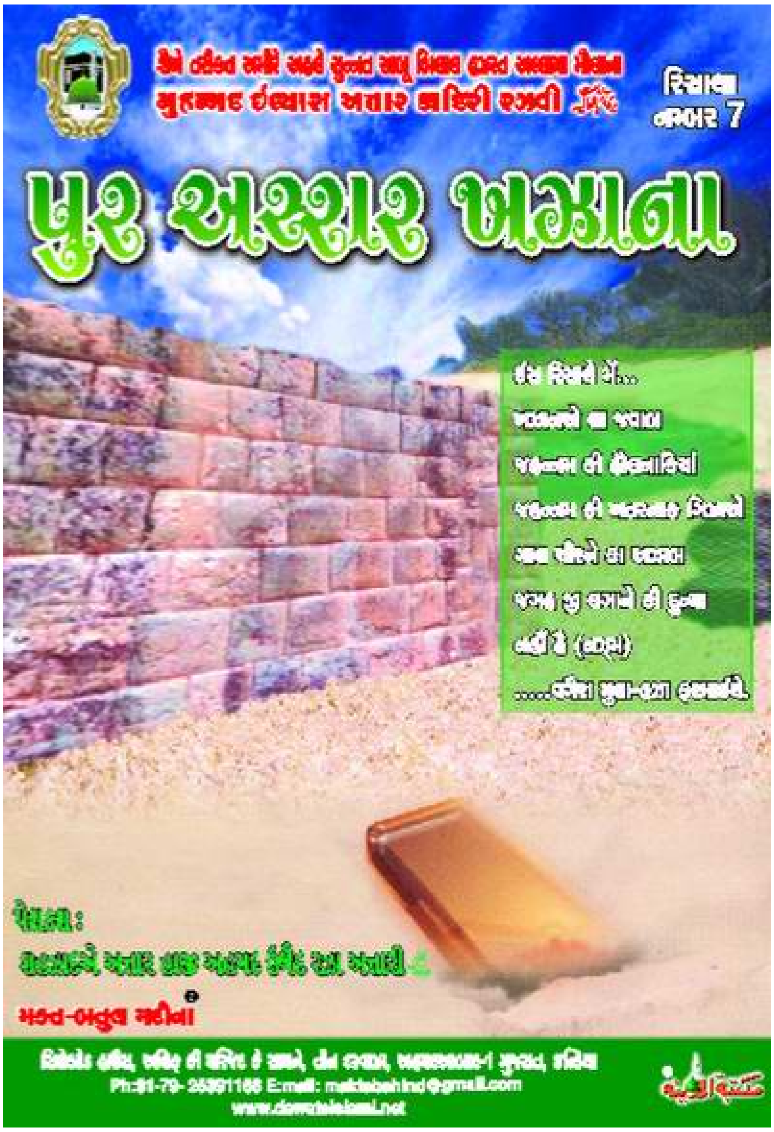

રિસાલા
નમ્બર 7
પુર અસ્રાર ખઝાના
www.dawateislami.net

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ ؕ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ ؕ
اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

પુર અસ્રાર ખઝાના[1]

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ રિસાલા મુકમ્મલ પઢ લીજિયે اِنۡ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ આપ અપને દિલ મેં મ-દની ઈન્કિલાબ બરપા હોતા મહસૂસ ફરમાએંગે.

દુરૂદ ખ્વાં કી હિકાયત

હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન સઈદ عَلَیۡهِ رَحۡمَةُ اللّٰهِ الۡمَجِیۡد સોને સે કબ્લ એક મુકર્રરહ તા'દાદ મેં દુરૂદ શરીફ પઢા કરતે થે. આપ رَحۡمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیۡه ફરમાતે હૈં, એક બાર જબ દુરૂદ શરીફ પઢ કર રાત કો સોયા તો મેરી કિસ્મત અંગડાઈ લે કર જાગ ઉઠી, મૈં જિસ મીઠે મીઠે આકા صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم પર દુરૂદો સલામ પઢા કરતા હૂં વોહી સોહને મન મોહને આકા, મદીને વાલે મુસ્તફા صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم મેરે ખ્વાબ મેં તશરીફ લે આએ. ઔર ફરમાયા, "જિસ સે તુમ મુઝ પર દુરૂદ પઢતે હો અપના વોહ મુંહ મેરે કરીબ કરો તાકે મૈં ઉસે ચૂમ લૂં." યેહ સુન કર મુઝે બડી શર્મ આઈ, મૈં અપના મુંહ સરકારે મદીના صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે દહને અકદસ કે કરીબ કૈસે કરૂં ? મૈં ને સરકારે નામદાર صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે સામને અપના રુખ્સાર કર દિયા ઔર રહમતે આલમ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને નિહાયત હી શફકત કે સાથ ઈસ પર બોસા દિયા. જબ મૈં બેદાર હુવા તો સારા ઘર મુશ્કબાર હો રહા થા. મેરા ઘર ઔર મેરા રુખ્સાર આઠ રોઝ તક ખૂબ ખૂબ ખુશ્બૂદાર રહે. (અલ કૌલુલ બદીઅ, સ-ફહા:130, દારુલ કુતુબુલ ઈલ્મિય્યા, બૈરૂત)

صَلُّوا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

બયાન સુનને કે આદાબ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! નિગાહેં નીચી કિયે તવજ્જોહ કે સાથ બયાન સુનિયે કે લા પરવાહી કે સાથ ઈધર ઉધર યા, પીછે મુડ મુડ કર દેખતે હુએ, ઝમીન પર ઉંગલી સે ખેલતે હુએ, અપને કપડે બદન યા બાલોં કો સહલાતે હુએ, બાતેં કરતે હુએ, યા ટેક લગા કર સુનને સે નીઝ અધૂરા બયાન સુન કર ચલ પડને સે ઈસ કી બ-ર-કતેં ઝાઈલ હોને કા અન્દેશા હૈ. બે તવજ્જોહી કે સાથ કુરઆનો સુન્નત કી બાત સુનના મુસલ્માનોં કી સિફાત સે નહીં હૈ. "સૂરતુલ અમ્બિયા" કી દૂસરી ઔર તીસરી આયાતે કરીમા મેં ઈર્શાદે રબ્બાની હૈ:-

www.dawateislami.net

مَا یَاۡتِیۡهِمۡ مِّنۡ ذِکۡرٍ مِّنۡ رَّبِّهِمۡ مُّحۡدَثٍ اِلَّا اسۡتَمَعُوۡهُ وَ هُمۡ یَلۡعَبُوۡنَ ۙ لَاهِیَةً قُلُوۡبُهُمۡ ؕ

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, વલિય્યે ને'મત, અઝીમુલ બ-ર-કત, અઝીમુલ મર્તબત, પરવાનએ શમ્એ રિસાલત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત, હામીએ સુન્નત, માહીએ બિદ્અત, આલિમે શરીઅત, પીરે તરીકત, બાઈસે ખૈરો બ-ર-કત, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અલ્હાજ અલ હાફિઝ અલ કારી અશ્શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیۡهِ رَحۡمَةُ الرَّحۡمٰن અપને શોહરએ આફાક તર્જમએ કુર્આન "કન્ઝુલ ઈમાન" મેં ઈસ કા તર્જમા કુછ યૂં કરતે હૈં :-

"જબ ઉન કે રબ عَزَّوَجَلَّ કે પાસ સે ઉન્હેં કોઈ નઈ નસીહત આતી હૈ તો ઉસે નહીં સુનતે મગર ખેલતે હુએ ઉન કે દિલ ખેલ મેં પડે હૈં."

યતીમોં કી દીવાર

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! હઝરતે સય્યિદુના મૂસા કલીમુલ્લાહ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ઔર હઝરતે સય્યિદુના ખિઝર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કા મશ્હૂર કુરઆની વાકેઆ જો પન્દરહવેં પારે સે

---

1. اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه શબે જુમુઆ (10.5.1418) કો અમીરે અહલે સુન્નત કા બયાન ઉમ્મુલ કેવીન અમારાત અલ અરબિયા અલ મુત્તહિદા સે બ ઝરીએ ટેલિફોન મર્કઝુલ ઔલિયા લાહૌર મેં દો જગહ રિલે હુવા. ઔર વહાં સે મુસ્તફાઆબાદ, મન્ડી ફારૂકઆબાદ, શૈખૂપૂરા, શકરગઢ, ઓકાડા, ઝિયાકોટ ઔર ચેચા વતની રિલે હુવા જહાં હઝારહા ઈસ્લામી ભાઈયોં ઔર ઈસ્લામી બહનોં ને યેહ બયાન સુનને કી સઆદત હાસિલ કી. જો ઝરૂરત તરમીમ કે સાથ તહરીરન પેશે ખિદમત હૈ. -(ઉબૈદ રઝા ઈબ્ને અત્તાર)

શુરૂઅ હો કર સોલહવેં પારે મેં ખત્મ હોતા હૈ. ઉસ મેં યેહ ભી હૈ કે હઝરતે સય્યિદુના મૂસા કલીમુલ્લાહ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام ઔર હઝરતે સય્યિદુના ખિઝર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام એક શહર મેં તશ્રીફ લે ગએ. વહાં કે બાશિન્દોં ને ઈન હઝરાત કી ન મહમાન નવાઝી કી ન હી ખાના હાઝિર કિયા. હઝરતે સય્યિદુના ખિઝર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام ને વહાં એક બોસીદા દીવાર જો ગિરને કે કરીબ થી ઉસ કો દુરુસ્ત કિયા. ઐસે લોગ જિન્હોં ને પાની તક કો નહીં પૂછા ઈન કે યહાં દીવાર કી ખિદમત કા કામ તઅજ્જુબ અંગેઝ થા. લિહાઝા હઝરતે સય્યિદુના મૂસા કલીમુલ્લાહ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام ને હઝરતે સય્યિદુના ખિઝર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام સે ફરમાયા, "આપ અગર ચાહતે તો ઈન લોગોં સે કુછ ઉજરત હી લે લેતે. સય્યિદુના ખિઝર عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَام ને કહા, ***યેહ દો[2] યતીમોં કી દીવાર*** હૈ જો એક નેક આદમી કી ઔલાદ હૈં ઔર ઉસ કે નીચે ખઝાના હૈ. અગર દીવાર ગિર જાતીતો ખઝાના ઝાહિર હો જાતા ઔર લોગ ઉડા જાતે. લિહાઝા આપ કે રબ عَزَّوَجَلَّ ને ચાહા કે વોહ બચ્ચે જવાન હો કર ખઝાના નિકાલ લેં. ઉન કે નેક બાપ કે સદકે મેં ઈન પર ભી રહમત હુઈ. મુફસ્સિરીને કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ تَعَالٰی ફરમાતે હૈં, "વોહ નેક આદમી ઈન બચ્ચોં કા સાતવીં યા દસ્વીં પુશ્ત પર જા કર વાલિદ બનતા થા."

(તફસીરે સાવી, જિલ્દ:4, સ-ફહા:33, દારુલ કુતુબુલ ઈલ્મિય્યા, બૈરૂત)

ખઝાનએ લા જવાબ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! યહાં પર ઈન કે વાલિદ કી નેકી કા લિહાઝ ફરમાયા ગયા ખુદ ઈન બચ્ચોં કી નેકી કા તઝકિરા નહીં. યા'ની વોહ બચ્ચે નેક હોં યા ન હોં ચૂંકે ઉન કે વાલિદ નેક ઔર પરહેઝગાર થે લિહાઝા ઉન કા ***ખઝાનએ લા જવાબ*** મહફૂઝ રખ્ખા ગયા. સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا ફરમાતે હૈં, "બેશક અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઈન્સાન કી નેકોકારી સે ઈસ કી ઔલાદ ઔર ઔલાદ, દર ઔલાદ કી ઈસ્લાહ ફરમા દેતા હૈ ઔર ઉસ કી નસ્લ ઔર ઉસ કે પડૌસિયોં મેં ઉસ કી હિફાઝત ફરમાતા હૈ ઔર વોહ સબ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી તરફ સે પર્દા ઔર અમાન મેં રહતે હૈં."

www.dawateislami.net

(અદ્દુર્રુલ મન્સૂર, જિલ્દ:5, સ-ફહા:422, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત)

હઝરતે સદરુલ અફાઝિલ મૌલાના નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَیْہِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِی ફરમાતે હૈં, સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ફરમાતે હૈં, "અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ એક સાલેહ (યા'ની નેક) મુસલ્માનોં કી બ-ર-કત સે ઈસ કે પડૌસ કે સૌ[100] ઘરોં કી બલા દફ્અ ફરમાતા હૈ." سُبْحٰنَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ નેકોં કા કુર્બ ભી ફાઈદા પહુંચાતા હૈ.

(ખઝાઈનુલ ઈરફાન, સ-ફહા:66, બમ્બઈ)

સાત ઈબ્રતનાક ઈબારાત

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મા'લૂમ હુવા કે નેક લોગોં કી બ-ર-કત સે ઉન કી ઔલાદ બલ્કે હમસાયોં કો ભી ફાઈદા પહોંચતા હૈ. તો નેક આદમી કિતના ભલા ઈન્સાન હોતા હૈ કે ઈસ કે ફુયૂઝો બ-ર-કાત સે ન જાને કિતને લોગ મુતમત્તેઅ હોતે હૈં. અભી જિસ ખઝાનએ લા જવાબ કા ઝિક્ર હુવા "સૂરતુલ કહફ" પારહ 16 આત 82 મેં ઈસ કા તઝકિરા કુછ યૂં હૈ :-

وَكَانَ تَحْتَهٗ كَنْزٌ لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا

તર્જમએ કન્ઝુલ ઈમાન: ઉસ કે નીચે ઉન કા ખઝાના થા ઔર ઉન કા બાપ નેક આદમી થા.

(પારહ:16, અલ કહફ:82)

ઈસ આયતે મુકદસા કે તહત હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ ફરમાતે

હૈં, વોહ ખઝાના સોને કી એક તખ્તી પર મુશ્તમિલ થા ઔર ઈસ પર યેહ સાત ઈબ્રત આમોઝ ઈબારાત મન્કૂશ થીં:-

(1) ઉસ શખ્સ કા હાલ અજીબ હૈ જો મૌત કા યકીન હોને કે બા વુજૂદ હંસતા હૈ. (2) ઉસ શખ્સ પર તઅજ્જુબ હૈ જો દુન્યા કો ફના હોને વાલી તસ્લીમ કરને કે બા વુજૂદ ઈસ મેં મુત્મઈન વ મુન્હમિક હૈ (3) ઉસ શખ્સ પર હૈરત હૈ જો તક્દીર પર ઈમાન રખને કે બા વુજૂદ દુન્યા (કી ને'મતેં) ન મિલને પર મગ્મૂમ હોતા હૈ (4) કિતના અજીબ હૈ વોહ આદમી જિસ કો યકીન હૈ કે કિયામત કો ઝર્રે ઝર્રે કા હિસાબ દેના હૈ ઈસ કે બા વજૂદ દુન્યા કી દૌલત જમ્અ કરને કી ધુન મેં રહતા હૈ. (5) હૈરત હૈ ઉસ શખ્સ પર જો જહન્નમ કો સખ્ત તરીન અઝાબ કા મકામ તસ્લીમ કરને કે બા વુજૂદ ગુનાહોં સે બાઝ નહીં આતા (6) અજીબ હૈ વોહ શખ્સ કે જો અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કો પહચાનને કે બા વુજૂદ ગૈરોં કે તઝ્કિરે કરતા હૈ (7) તઅજ્જુબ હૈ ઉસ પર જો યેહ જાનતા હૈ કે જન્નત મેં ને'મતેં હી ને'મતેં હૈં ફિર ભી દુન્યા કી રાહતોં મેં ગુમ હૈ. ઈસી તરહ ઉસ કા હાલ ભી અજીબ હૈ જો શૈતાન કો જાનો ઈમાન કા દુશ્મન જાનતે હુએ ભી ઉસ કી પૈરવી કરતા હૈ.

(અલ મુનબ્બિહાત અલલ ઈસ્તિઅ્દાદ લિલ અસ્કલાની, સ-ફહા:83, કન્દહાર)

મૌત કા યકીન ઔર હંસના

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈન દો² યતીમોં કે ખઝાનએ લા જવાબ પર ઈન સાત ઈબ્રતનાક ઈબારાત કા પુર અસ્રાર ખઝાના ભી કાફી ઈબ્રતનાક હૈ. ***પુર અસ્રાર ખઝાના*** હમેં ઈબ્રત કે મુશ્કબાર ***મ-દની ફૂલ*** પેશ કર રહા હૈ. વાકેઈ મૌત કા યકીન રખને વાલોં કા હંસના તઅજ્જુબ ખૈઝ હૈ, દુન્યા કો ફાની માનને કે બા વુજૂદ ઈસ મેં મુત્મઈન રહના હૈરત અંગેઝ હૈ, તક્દીર પર યકીન રખને કે બા વુજૂદ દુન્યા કા માલ ન મિલને પર યા નુક્સાન હો જાને પર વાવેલા કરના હૈરતનાક હૈ, જિતના માલ ઝિયાદા ઉતના વબાલ ઝિયાદા, કિયામત મેં હિસાબ કિતાબ ઝિયાદા યેહ સબ કુછ યકીન રખને કે બા વુજૂદ હર વક્ત ઈસ સોચ મેં રહના કે બસ કિસી તરહ દૌલત મેં ઈઝાફા હો જાએ, યહાં કારોબાર હૈ તો વહાં ભી બ્રાન્ચ ખુલ જાએ ઈસ તરહ કી ધુન મેં મગન રહને વાલે પર ક્યૂં હૈરત ન હો કે જબ ઉસે યેહ મા'લૂમ હૈ કે બરોઝે કિયામત મુઝે ઝર્રે ઝર્રે કા હિસાબ દેના પડ જાએગા આખિર ફિર ભી વોહ ઈતની દૌલત ક્યૂં જમ્અ કરતા ચલા જા રહા હૈ ? ઉસે માલો દૌલત કે હરીસોં કે ઈબ્રતનાક અન્જામ સે આખિર ક્યૂં દર્સ હાસિલ નહીં હોતા ? કલ કિયામત કી કડી ધૂપ મેં અપને કસીર માલો દૌલત કા હિસાબ કિસ તરહ દે સકેગા ?

જહન્નમ કી હૌલનાકિયાં

વોહ બન્દા ભી કિતના અજીબ હૈ જો યેહ જાનતા હૈ કે દોઝખ સખ્તતરીન અઝાબ કા મકામ હૈ ફિર ભી ગુનાહોં કા ઈર્તિકાબ કરતા હૈ. મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ***જહન્નમ*** કો અગર સુઈ કી નોક કે બરાબર ખોલ દિયા જાએ તો ઉસ કી તપશ ઔર બદબૂ સે સારી મખ્લૂક હલાક હો જાએ. અહલે જહન્નમ કો જો મશ્રૂબ પીને કે લિયે દિયા જાએગા વોહ ઈસ ક-દર ખતરનાક હૈ કે અગર ઈસ કા એક ડોલ દુન્યા મેં બહા દિયા જાએ તો દુન્યા કી તમામ ખેતિયાં બરબાદ હો જાએં ન અનાજ ઉગે ન ફલ. ***જહન્નમ*** કે સાંપ ઔર બિચ્છૂ બેહદ ખૌફનાક હૈં. હદીસ શરીફ મેં હૈ, "જહન્નમ મેં અજમી ઊંટોં કી ગરદન કી મિસ્લ બડે બડે ***સાંપ*** હોંગે જો દોઝખિયોં કો ડસતે હોંગે, વોહ ઐસે ઝહરીલે હોંગે કે અગર એક મરતબા કાટ લેંગે તો ચાલીસ

સાલ તક ઉન કે ઝહર કી તકલીફ નહીં જાએગી. ઔર લગામ લગાએ હુએ ખચ્ચરોં કે બરાબર બડે બડે બિચ્છૂ જહન્નમિયોં કો ડંક મારતે રહેંગે કે એક બાર ડંક મારને કી તકલીફ ચાલીસ40 સાલ તક બાકી રહેગી.” (મુસ્નદે ઈમામ અહમદ, હદીસ:17729, જિલ્દ:1, સ-ફહા:16, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત) ***તિરમિઝી*** કી રિવાયત મેં હૈ, “જહન્નમ મેં ***“સઊદ”*** નામી આગ કા એક પહાડ હૈ જિસ કી બુલન્દી સત્તર70 બરસ કી રાહ હૈ. કાફિર જહન્નમિયોં કો ઈસ પર ચઢાયા જાએગા. સત્તર70 બરસ મેં વોહ ઈસ કી બુલન્દી પર પહોંચેંગે ફિર ઊપર સે ઉન્હેં ગિરાયા જાએગા તો સત્તર70 બરસ મેં વોહ નીચે પહોંચેંગે ઈસી તરહ ઈન કો અઝાબ દિયા જાતા રહેગા.” (જામેએ તિરમિઝી, હદીસ:2585, જિલ્દ:4, સ-ફહા:260, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત) જહન્નમ કે ઐસે ઐસે ***ખૌફનાક અઝાબ*** કા તઝ્કિરા સુનને કે બા વુજૂદ ભી જો ગુનાહોં સે બાઝ ન આએ ઉસ પર વાકેઈ તઅજ્જુબ હૈ. આખિર ઈન્સાન કો ઈસ દુન્યા ને ક્યા દે દેના હૈ જો ઈસ કી રંગીનિયોં મેં ગુમ ઔર ઈસ કી લૂટ માર મેં મસ્રૂફ હૈ.

જહન્નમ કી ખતરનાક ગિઝાએં

લઝીઝ ગિઝાએં મઝે લે લે કર ખાને વાલોં કો જહન્નમ કી ભયાનક ગિઝાઓં કો નહીં ભૂલના ચાહિયે ! ***તિરમિઝી*** કી રિવાયત મેં હૈ, દોઝખિયોં પર ભૂક મુસલ્લત કી જાએગી તો યેહ ભૂક ઈન સારે અઝાબોં કે બરાબર હો જાએગી જિન મેં વોહ મુબ્તલા હૈં, વોહ ફરયાદ કરેંગે તો ઉન્હેં ઝરીઅ (ઝહરીલી કાંટે દાર ઘાસ) મેં સે દિયા જાએગા, જો ન મોટા કરે ન ભૂક સે નજાત દે. ફિર વોહ ખાના માંગેંગે તો ઉન્હેં ફન્દે લગને વાલા ખાના દિયા જાએગા તો ઉન્હેં યાદ આએગા કે વોહ દુન્યા મેં ફન્દે (લગે નિવાલે) કો પાની સે નિગલતે થે ચુનાન્ચે વોહ પાની માંગેંગે તો ઉન કો લોહે કે ઝમ્બૂર (સન્સી) સે ખૌલતા હુવા પાની દિયા જાએગા જબ વોહ ઉન કે મુંહ કે કરીબ હોગા તો ઉન કે મુંહ ભૂન દેગા ફિર જબ ઉન કે પેટ મેં દાખિલ હોગા તો ઉન કે પેટોં કી હર ચીઝ કાટ ડાલેગા.” (જામેએ તિરમિઝી, હદીસ:2595, જિલ્દ:4, સ-ફહા:263, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત) એક ઔર હદીસે પાક મેં હૈ, ***“ઝક્કૂમ*** (યા’ની થોહડ જો કે દોઝખિયોં કો ખિલાયા જાએગા) કા એક કતરા અગર દુન્યા પર ટપક પડે તો દુન્યા વાલોં કે ખાને પીને કી તમામ ચીઝોં કો (તલ્ખો બદબૂદાર બના કર) ખરાબ કર દે.” (ઈબ્ને માજા, હદીસ:4325, જિલ્દ:4, સ-ફહા:531, દારુલ મા’રેફા, બૈરૂત) આહ ! જહન્નમ મેં ઐસા હૌલનાક અઝાબ હોને કે બા વુજૂદ આખિર ઈન્સાન ગુનાહોં પર ઈતના દિલીર ક્યૂં હૈ ?

ગાલ ચીરને કા અઝાબ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ખૌફે ખુદાવન્દી عَزَّوَجَلَّ સે લ-રઝ ઉઠિયે ! ઔર અપને ગુનાહોં સે તૌબા કર લીજિયે ! હમારે પ્યારે પ્યારે આકા, મદીને વાલે મુસ્તફા صَلَّی اللہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને અઝાબ કા એક મન્ઝર યેહ ભી દેખા, એક શખ્સ લેટા હુવા હૈ ઔર ફિરિશ્તા એક સન્સી સે ઉસ કે ગલફડે કો ઈસ ક-દર ફાડતા હૈ કે ઉસ કા શિગાફ ઉસ કે સર સે પિછલે હિસ્સે તક પહુંચ જાતા હૈ ફિર ઈસી તરહ દૂસરે ગલફડે કો ચીરતા હૈ ઈસ દૌરાન પહલા ઝખ્મ દુરુસ્ત હો જાતા હૈ, ઉધરે સે ફારિગ હો કર ફિર ફહલે વાલે ગલફડે કો ચીરતા હૈ ઈસ તરહીર ફાડ કા સિલ્સિલા જારી હૈ. યેહ ઝૂટી અફવાહેં ફૈલાને વાલોં કી સઝા થી. (સહીહ બુખારી, હદીસ:1386, જિલ્દ:1, સ-ફહા:467, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત) મે’રાજ કી રાત, સરવરે કાઈનાત, શાહે મૌજૂદાત صَلَّی اللہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ઐસે લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે જો તાંબે કે નાખુનોં સે અપને ચેહરે ઔર સીનોં કો નોચ રહે થે. સરકારે નામદાર صَلَّی اللہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે ઈસ્તિફસાર પર અર્ઝ કિયા ગયા, “યેહ લોગ આદમિયોં કા ગોશ્ત

www.dawateislami.net

ખાને વાલે (યા'ની ગીબત કરને વાલે) ઔર લોગોં કી આબરૂરેઝી કરને વાલે થે."

(અબૂ દાવૂદ, હદીસ:4878, જિલ્દ:4, સ-ફહા:291, દારુલ ફિક્ર બૈરૂત)

ઝિન્દગી મુખ્તસર હૈ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! યકીનન ઝિન્દગી બેહદ મુખ્તસર હૈ, અનકરીબ હમારી સાંસ કી માલા ટૂટ જાએગી ઔર હમારે નાઝ ઉઠાને વાલે હમેં અપને કન્ધોં પર લાદ કર વીરાન કબ્રિસ્તાન કી તરફ ચલ પડેંગે. આહ ! હમારી સારી આરઝૂએં ખાક મેં મિલ જાએંગી. હમારી ખૂન પસીને કી કમાઈ હમારે સાથ આએગી, ન હમેં કામ આએગી.

બેવફા દુન્યા પે મત કર એ'તેબાર — *તૂ અચાનક મૌત કા હોગા શિકાર*
મૌત આ કર હી રહેગી યાદ રખ — *જાન જા કર હી રહેગી યાદ રખ*
ગર જહાં મેં સૌ બરસ તૂ જી ભી લે
કબ્ર મેં તન્હા કિયામત તક રહે

આહ ! નૌ જવાન ડોક્ટર !

સરદારઆબાદ ! (ફૈસલઆબાદ) કે મેડિકલ કૉલિજ ફાઈનલ યર કા એક ઝહીન તરીન તાલિબે ઈલ્મ અપને દોસ્ત કે હમરાહ પિકનિક મનાને ચલા. પિકનિક પોઈન્ટ પર પહોંચ કર ઉસ કા દોસ્ત નદી મેં તૈરને કે લિયે ઉતરા મગર ડૂબને લગા, ડૉક્ટર ને ઉસ કો બચાને કી ગ-રઝ સે જઝ્બાત મેં આ કર પાની મેં છલાંગ લગા દી અબ વોહ તૈરના તો જાનતા નહીં થા લિહાઝા ખુદ ફી ફંસ ગયા. કિસ્મત કી બાત કે ઉસ કા દોસ્ત તો જૂં તૂં કર કે નિકલને મેં કામિયાબ હો ગયા મગર આહ ! ડૉક્ટર બેચારા ડૂબ કર મૌત કે ઘાટ ઉતર ગયા. કોહરામ મચ ગયા, માં બાપ કે બુઢાપે કા સહારા પાની કી મૌજોં કે નઝ્ર હો ગયા, માં બાપ કે સુહાને સપને શર્મિન્દએ તા'બીર ન હો સકે ઔર વોહ બેચારા ઝહીન તાલિબે ઈલ્મ M.B.B.S. કે ફાઈનલ ઈમ્તિહાન કા રિઝલ્ટ હાથ મેં આને સે કબ્લ હી કબ્ર કે ઈમ્તિહાન મેં મુબ્તલા હો ગયા.

www.dawateislami.net

મિલે ખાક મેં અહલે શાં કૈસે કૈસે — *મકીં હો ગએ લા મકાં કૈસે કૈસે*
હુએ નામવર બે નિશાં કૈસે કૈસે — *ઝમીં ખા ગઈ નૌ જવાં કૈસે કૈસે*
જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ — *યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ*

મકાનાત કી હિકાયત

હઝરતે સય્યિદુના સાલેહ મરકદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى કા ગુઝર કુછ આલીશાન મકાનાત કી તરફ હુવા. તો આપ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى ને ફરમાયા, ઐ બુલન્દો બાલા ઈમારતો ! વોહ લોગ કહાં હૈં જિન્હોં ને તુમ્હેં તા'મીર કિયા ઔર વોહ લોગ કિધર ગએ જિન્હોં ને સબ સે પહલે તુમ કો આબાદ કિયા ઔર વોહ લોગ કિધર જા છુપે જો સબ સે પહલે તુમ્હારે અન્દર રહાઈશ પઝીર થે ?" વોહ મકાન ભલા ક્યા જવાબ દેતે ! ગૈબ સે એક આવાઝ ગૂંજ ઉઠી, "**જો** લોગ પહલે ઈન મકાનાત મેં રહતે થે ઉન કે નામો નિશાન મિટ ગએ અબ ઉન કા નામ તક લેને વાલા કોઈ બાકી નહીં રહા, ઈન કે બદન ખાક મેં મિલ ગએ ઔર ઉન કે આ'માલ ઉન કે ગલે કા હાર હૈં."

(અલ મુનબ્બિહાત અલલ ઈસ્તિઅ્દાદ લિલ અસ્કલાની, સ-ફહા:19)

ઊંચે ઊંચે મકાન થે જિન કે તંગ — *કબ્રોં મેં આજ આન પડે*
આજ વોહ હૈં ન મકાં બાકી નામ — *કો ભી નહીં હૈ નિશાં બાકી*

હમારી ફુઝૂલ સોચ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ વાલોં કી ભી ક્યા ખૂબ મ-દની સોચ હોતી હૈ ઉન્હોં ને આલીશાન મકાનાત દેખ કર ઉન સે ઉબ્રત કા સામાન કિયા ઔર એક હમ હૈં કે અગર ઉમ્દા મકાનાત, કોઠિયાં ઔર બંગલે દેખ લેતે હૈં તો મઝીદ ગફ્લત કા શિકાર હો જાતે હૈં, ઈન કોઢિયોં કો રશ્ક કી નઝર સે દેખતે હૈં, ઉન કી સજાવટોં કા નઝ્ઝારા કરતે હૈં, ઈસ કી પાએદારી પર તબ્સરે કરતે હૈં, ઉન કે ભાવ કા અન્દાઝા લગાતે હૈં ઔર ન જાને કિતની ફુઝૂલિયાત મેં મુબ્તલા હો જાતે હૈં. કાશ ! હમેં ભી મ-દની સોચ નસીબ હો જાતી.

પ્યારે પ્યારે ઈસ્લામી ભાઈયો ! જિસ દારે ના પાએદાર કે હુસૂલ કી ખાતિર આજ હમ ઝલીલો ખ્વાર હો રહે હૈં ઉસ કો ન સબાત હૈ ન કરાર. ઈસ કી ઝાહિરી રંગીની વ શાદાબી પર ફરેફ્તા હોને વાલો ! યાદ રખો !

ગર્ચે ઝાહિર મેં મિસ્લે ગુલ હૈ પર *હકીકત મેં ખાર હૈ દુન્યા*
એક ઝોંકે મેં હૈ ઈધર સે ઉધર ચાર *દિન કી બહાર હૈ દુન્યા*

દો ખૌફનાક ચીઝેં

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે મહબૂબ દાનાએ ગુયૂબ صَلَّی اللہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને ઈબ્રત નિશાન હૈ, “જિન ચીઝોં સે મૈં અપની ઉમ્મત પર ખૌફ કરતા હૂં ઈન મેં ઝિયાદા ખૌફનાક નફ્સાની ખ્વાહિશ ઔર લમ્બી ઉમ્મીદ હૈ. નફ્સાની ખ્વાહિશ હક સે રોક દેતી હૈ ઔર લમ્બી ઉમ્મીદ આખિરત કો ભુલા દેતી હૈ. યેહ દુન્યા કૂચ કર કે જા રહી હૈ. ઈન દોનોં[2] (દુન્યા ઔર આખિરત) મેં સે હર એક કી ઔલાદ (તાબેઅદાર) હૈ. અગર તુમ યેહ કર સકો કે દુન્યા કે બચ્ચે ન બનો તો ઐસા કરો ક્યૂં કે આજ તુમ અમલ કી જગહ મેં હો જહાં હિસાબ નહીં ઔર કલ તુમ આખિરત કે ઘર મેં હોગે જહાં અમલ ન હોગા.” (શુઉબુલ ઈમાન, હદીસ:10616, જિલ્દ:7, સ-ફહા:370, દારુલ કુતુબુલ ઈલ્મિય્યા, બૈરૂત)

www.dawateislami.net

ઉમ્દા મકાન વાલોં કા અંજામ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! વાકેઈ ખ્વાહિશાતે નફ્સ ઔર લમ્બી ઉમ્મીદોં કી તબાહકારિયાં આજ બિલ્કુલ વાઝેહ હૈં. અબ્નાએ દુન્યા (યા’ની દુન્યા કે બેટોં) કી કસરત જા બજા હૈ કે દુન્યા સે મહબ્બત કા તો હર એક દમ ભરતા નઝર આ રહા હૈ મગર આખિરત કી મહબ્બત નઝર નહીં આતી, હર એક દુન્યા કા મુસ્તક્બિલ રૌશન કરને કી તગો દૌ મેં મશ્ગૂલ નઝર આ રહા હૈ. હર એક ઈસી ફિક્ર મેં હૈ કે જિતની બન પડે ઉતની દૌલત ઈકટ્ઠી કર લી જાએ, જિતના હો સકે અસ્નાદ હાસિલ કર લી જાએં, જિતના હો સકે દુન્યા કે પ્લૉટ હાસિલ હો જાએં. ઐ દુન્યા મેં ઉમ્દા ઉમ્દા મકાનાત પાને કે તલબગારો ! ઝરા દિલ કે કાનોં સે સુનો કુરઆને પાક ક્યા કેહ રહા હૈ ! ચુનાન્ચે સૂરએ દુખાન પારહ:25, આયત 25 તા 29 મેં ઈર્શાદ હોતા હૈ :-

كَمْ تَرَكُوْا مِنْ جَنّٰتٍ وَّ عُيُوْنٍۙ وَّ زُرُوْعٍ وَّ مَقَامٍ كَرِيْمٍۙ وَّ نَعْمَةٍ كَانُوْا فِيْهَا
فٰكِهِيْنَۙ كَذٰلِكَ۫ وَ اَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِيْنَ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَآءُ
وَ الْاَرْضُ وَ مَا كَانُوْا مُنْظَرِيْنَ۠

તર્જમએ કન્ઝુલ ઈમાનઃ કિતને છોડ ગએ બાગ ઔર ચશ્મે ઔર ખેત ઔર ઉમ્દા મકાનાત ઔર ને’મતેં જિન મેં ફારિગુલ બાલ થે. હમ ને યૂંહી કિયા ઔર ઉન કા વારિસ દૂસરી કૌમ કો કર

દિયા તો ઉન પર આસ્માન ઔર ઝમીન ન રોએ ઔર ઉન્હેં મોહલત ન દી ગઈ.

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આપ ને ગૌર ફરમાયા ? ઉમ્દા ઉમ્દા મકાનાત બનાને વાલે, ખુશ્નુમા બાગાત લગાને વાલે ઔર લહલહાતે ખેત ઉગાને વાલે યકબારગી દુન્યા સે રુખ્સત હો ગએ. ઔર ઉન કે છોડે હુએ અસાસે કા દૂસરોં કો વારિસ બના દિયા ગયા, ન ઈન પર ઝમીન રોઈ ન આસ્માન, ન હી ઉન્હેં મોહલત દી ગઈ. ઉન કે નામો નિશાન મિટા દિયે ગએ ઉન કે તઝ્કિરે ખત્મ હો ગએ બસ અબ વોહ હૈં ઔર ઉન કે આ'માલ, તો યેહ દુન્યા બસ ઈબ્રત હી ઈબ્રત હૈ.

જહાં મેં હૈં ઈબ્રત કે હર સૂ નુમૂને — મગર તુઝ કો અન્ધા કિયા રંગો બૂ ને
કભી ગૌર સે ભી યેહ દેખા હૈ તૂ ને — જો આબાદ થે વોહ મકાં અબ હૈં સૂને

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

મિલે મેં ખાક અહલે શાં કૈસે કૈસે — મકીં હો ગએ લા મકાં કૈસે કૈસે
હુએ નામવર બેનિશાં કૈસે કૈસે — ઝમીં ખા ગઈ નૌ જવાં કૈસે કૈસે

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

અજલ ને ન કિસ્રા હી છોડા ન દારા — ઈસી સે સિકન્દર સા ફાતેહ ભી હારા
હર ઈક લેકે ક્યા ક્યા ન હસરત સિધારા — પડા રહ ગયા સબ યૂંહી ઠાઠ સારા

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

યેહી તુઝ કો ધુન હૈ રહૂં સબ સે બાલા — હો ઝીનત નિરાલી હો ફૈશન નિરાલા
જિયા કરતા હૈ ક્યા યૂંહી મરને વાલા — તુઝે હુસ્ને ઝાહિર ને ધોકે મેં ડાલા

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

વોહ હૈ ઐશો ઈશ્રત કા કોઈ મહલ ભી — જહાં તાક મેં હર ઘડી હો અજલ ભી
બસ અબ અપને ઈસ જહલ સે તૂ નિકલ ભી — યેહ જીને કા અન્દાઝ અપના બદલ ભી

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

ન દિલદાદએ શે'ર ગોઈ રહેગા — ન ગિરવીદએ શોહરા જોઈ રહેગા
ન કોઈ ન રહા હૈ ન કોઈ રહેગા — રહેગા તો ઝિક્રે નિકોઈ રહેગા

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

જબ ઈસ બઝ્મ સે ઉઠ ગએ દોસ્ત અક્સર
ઔર ઉઠતે ચલે જા રહે હૈં બરાબર
યેહ હર વક્ત પેશે નઝર જબ હૈ મન્ઝર
યહાં પર તેરા દિલ બહલતા હૈ ક્યૂં કર

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

જહાં મેં કહીં શોરે માતમ બપા હૈ
કહીં ફક્રો ફાકા સે આહો બુકા હૈ
કહીં શિક્વએ જોરો મકરો દગા હૈ
ગ-રઝ હર તરફ સે યેહી બસ સદા હૈ

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

તુઝે પહલે બચપન ને બરસોં ખિલાયા
જવાની ફિર તુઝ કો મજનૂં બનાયા
બુઢાપે ને ફિર આ કે ક્યા ક્યા સતાયા
અજલ તેરા કર દેગી બિલ્કુલ સફાયા

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

બુઢાપે સે પા કર પયામે કઝા ભી
ન ચૌંકા, ન ચેતા, ન સંભલા ઝરા ભી
કોઈ તેરી ગફલત કી હૈ ઈન્તિહા ભી
જુનૂં કબ તલક ? હોશ મેં અપને આ ભી

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

www.dawateislami.net

યેહ ફાની જહાં હૈ મુસલ્માન તુઝ કો
કરેગી યેહ દુન્યા પરેશાન તુઝ કો
ફંસા દેગી મરકદ મેં નાદાન તુઝ કો
કરેગી કિયામત મેં હૈરાન તુઝ કો

જગહ જી લગાને કી દુન્યા નહીં હૈ
યેહ ઈબ્રત કી જા હૈ તમાશા નહીં હૈ

કર લે તૌબા રબ عَزَّوَجَلَّ કી રહમત હૈ બડી

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! જબ કે યેહ શોર મચ જાએ કે ઈસ કા ઈન્તિકાલ હો ગયા હૈ. અબ જલ્દી ગસ્સાલ કો બુલા લાઓ ચુનાન્ચે ગસ્સાલ તખ્તા ઉઠાએ ચલા આ રહા હો, ગુસ્લ દિયા જા રહા હો....કફન પહનાયા જા રહા હો..... ફિર અન્ધેરી કબ્ર મેં ઉતાર દિયા જાએ. ઈસસે સે કબ્લ હી માન જાઈયે, જલ્દી જલ્દી તૌબા કર લીજિયે. અભી તૌબા કા વક્ત હૈ.

કર લે તૌબા રબ عَزَّوَجَلَّ કી રહમત હૈ બડી
કબ્ર મેં વરના સઝા હોગી કડી